

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анестезіології, інтенсивної терапії
і медицини невідкладних станів

Силабус навчальної дисципліни
«Гострі отруєння: діагностика та інтенсивна терапія»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ECTS
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Клінічні бази кафедри-ООКЛ, Центр реконструктивної та відновної медицини (Університетська клініка)
Викладач (-і)	К.мед.н., доцент Грічушенко Інна Сергіївна К.мед.н., доцент Носенко Володимир Михайлович К.мед.н., доцент Собітняк Людмила Олексіївна Асистент Потапчук Юрій Олександрович Асистент Данілова Ганна Олександрівна Асистент Володичев Денис Сергійович Асистент Коротков Олександр Олегович
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Грічушенко І.С. 093-797-13-53; sherlokfox@gmail.com Носенко В.М. 050-628-42-98; volodymyrnosenko@gmail.com Собітняк Л.О. 097-207-76-23; ludmila.sobitniak@gmail.com Потапчук Ю.О. 093-305-24-51; Dr.potapchuck@gmail.com Данілова Г.О. 066-286-01-68; emergencyanna@gmail.com Володичев Д.С. 096-797-59-79; Denis.volodychev@onmedu.edu.ua Коротков О.О. 093-911-24-57; sashakorotkov58@gmail.com Очні консультації: четвер – з 14.00 до 16.00; субота – з 9.00 до 13.00. Онлайн консультації: четвер – з 14.00 до 16.00; субота – з 9.00 до 13.00 Microsoft Teams або через Telegram/Viber. Посилання на онлайн- консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачем буде здійснюватися аудиторно (очно). Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також листування електронною поштою, месенджери Telegram/Viber (через створені групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анестезіології, інтенсивної терапії
і медицини невідкладних станів

Предмет вивчення дисципліни - ознайомлення з сучасним визначенням наукових досягнень щодо епідеміології, причин виникнення, діагностики, клініки та основних напрямків невідкладної допомоги та інтенсивної терапії гострих екзогенних отруєнь

Мета дисципліни: опанування здобувачем вищої освіти знань і формування елементів професійних компетентностей в галузі інтенсивної терапії та удосконалення навичок та компетентностей, набутих при вивченні попередніх дисциплін.

Завдання навчальної дисципліни:

- засвоєння основних заходів, необхідних для організації роботи у відділенні інтенсивної терапії
- набуття практичних навичок для надання медичної допомоги при невідкладних станах
- набуття практичних навичок для підготовки і проведення постановки орота назогастрального зонда; промивання шлунка; налагодження надійного венозного доступу за допомогою венозних катетерів (периферичних або центральних); введення постійного уретрального катетера (типу Фолея); налагодження кисневих інгаляцій; підключення хворого до моніторного спостереження; підтримання вільної прохідності верхніх дихальних шляхів (положення голови, оральні або назальні повітроводи, ларингеальні маски тощо).
- набуття навичок і вмінь для обстеження хворого та оформлення результатів у відповідній медичній документації;
- формування морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні:

Знати:

- Основні групи отруйних речовин;
- Шляхи поступлення отрути в організм людини;
- Суть поняття "летальний синтез";
- Клінічні стадії перебігу гострих екзогенних отруєнь;
- Основні напрямки медичної допомоги при отруєннях;
- Основні шляхи детоксикації отруйних речовин в організмі людини;
- Методи діагностики гострих екзогенних отруєнь;
- Суть лікувального ефекту методу форсованого осмотичного лужного діурезу;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анестезіології, інтенсивної терапії
і медицини невідкладних станів

- Основні шляхи детоксикації отруйних речовин в печінці;
- Міжнародну таблицю протиотрут

Вміти:

1. Постановки оро- та назогастрального зонда;
2. Промивання шлунка;
3. Налагодження надійного венозного доступу за допомогою венозних катетерів (периферичних або центральних);
4. Введення постійного уретрального катетера (типу Фолея);
5. Налагодження кисневих інгаляцій;
6. Підключення хворого до моніторного спостереження;
7. Підтримання вільної прохідності верхніх дихальних шляхів (положення голови, оральні або назальні повітроводи, ларингеальні маски тощо).
8. Поставити попередній діагноз та скласти план обстеження для хворого з гострим екзогенним отруєнням;
9. Провести диференційну діагностику із захворюваннями, що мають подібну симптоматику;
10. Оцінити загальний стан потерпілого на основі моніторингу його основних фізіологічних функцій;
11. Призначити антидотну терапію;
12. Скласти план проведення осмотичного форсованого лужного діурезу;
13. Визначити якісний і кількісний склад замісної інфузійної терапії;
14. Призначити препарати для підсилення детоксикаційної здатності печінки;
15. Визначати показання до екстракорпоральних методів детоксикації

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анестезіології, інтенсивної терапії
і медицини невідкладних станів

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття про гострі отруєння, класифікація гострих отруєнь

Поняття про гострі отруєння, класифікацію гострих отруєнь; суть поняття "летальний синтез"; клінічні стадії перебігу гострих екзогенних отруєнь;

Тема 2. Патогенез, клініка та інтенсивна терапія при отруєнні метиловим, етиловим спиртом та його сурогатами.

Патогенез, клініка та інтенсивна терапія при отруєнні метиловим, етиловим спиртом та його сурогатами.

Тема 3. Патогенез, клініка та інтенсивна терапія при отруєнні опіатами та барбітуратами, чадним газом.

Патогенез, клініка та інтенсивна терапія при отруєнні опіатами та барбітуратами, чадним газом.

Тема 4. Патогенез, клініка та інтенсивна терапія при отруєнні фосфорорганічними речовинами, кислотами та лугами.

Патогенез, клініка та інтенсивна терапія при отруєнні фосфорорганічними речовинами, кислотами та лугами.

Тема 5. Патогенез, клініка та інтенсивна терапія при отруєнні отруйними грибами.

Патогенез, клініка та інтенсивна терапія при отруєнні отруйними грибами.

Тема 6. Епідеміологія різних видів гострих отруєнь.

Епідеміологія, причини виникнення, діагностика, клініка та основні напрямки невідкладної допомоги та інтенсивної терапії різних видів гострих отруєнь; основні групи отруйних речовин; шляхи поступлення отрути в організм людини.

Тема 7. Методи діагностики при різних видах гострих отруєнь

Методи діагностики різних видів гострих отруєнь.

Тема 8. Клініка, діагностика і інтенсивна терапія невідкладних станів при різних видах гострих отруєнь

Діагностика, клініка та основні напрямки невідкладної допомоги та інтенсивної терапії різних видів гострих отруєнь.

Тема 9. Основні принципи інтенсивної терапії гострого отруєння

Основні напрямки медичної допомоги при отруєннях; основні шляхи детоксикації отруйних речовин в організмі людини.

Тема 10. Основні принципи форсованого діурезу

Суть лікувального ефекту методу форсованого осмотичного лужного діурезу.

Тема 11. Методи підтримки та посилення звичайної детоксикації

Постановка оро- та назогастрального зонда; промивання шлунка; налагодження надійного венозного доступу за допомогою венозних катетерів (периферичних або центральних); введення постійного уретрального катетера (типу Фолея).

Тема 12. Принципи антидотної терапії.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анестезіології, інтенсивної терапії
і медицини невідкладних станів

Основні шляхи детоксикації отруйних речовин в печінці; міжнародну таблицю протиотрут.

Тема 13. Детоксикаційна інтенсивна терапія.

Постановка оро- та назогастрального зонда; промивання шлунка; налагодження надійного венозного доступу за допомогою венозних катетерів (периферичних або центральних); введення постійного уретрального катетера (типу Фолея); налагодження кисневих інгаляцій; підключення хворого до моніторного спостереження; підтримання вільної прохідності верхніх дихальних шляхів (положення голови, оральні або назальні повітроводи, ларингеальні маски тощо).

Тема 14. Екстракорпоральні методи детоксикації, показання та протипоказання.

Екстракорпоральні методи детоксикації (гемодіаліз, гемосорбція, гемофільтрація, плазмафарез, електрохімічна детоксикація), показання та протипоказання.

Тема 15. Екстракорпоральні методи детоксикації, технічні засоби, техніка виконання.

Екстракорпоральні методи детоксикації (гемодіаліз, гемосорбція, гемофільтрація, плазмафарез, електрохімічна детоксикація), технічні засоби, техніка виконання.

Тема 16. Застосування методів екстракорпоральної детоксикації на догоспітальному етапі

Застосування методів екстракорпоральної детоксикації (гемодіаліз, гемосорбція, гемофільтрація, плазмафарез, електрохімічна детоксикація) на догоспітальному етапі.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Анестезіологія та інтенсивна терапія: підручник для лікарів-інтернів та слухачів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації та закладів післядипломної освіти. Т.2 / Під ред. професора І.П. Шлапака. — К.: Фенікс, 2015. — 500 с.,іл.
2. Анестезіологія та інтенсивна терапія / Л. П. Чепкий, Л.В.Усенко, Ю. Ю. Кобеляцький, С. О. Дубров; під редакцією Ф. С. Глумчера. - Київ: ВСВ "Медицина" 2021, - 318 с.
3. Анестезіологія та інтенсивна терапія: підручник / Ф. С. Глумчер, Л. П. Чепкий, Л. В. Усенко та ін.; ред. Ф. С. Глумчер. – 4-е вид, - К. : ВСВ «Медицина», 2021. – 360 с.
4. Екстрена та невідкладна медична допомога. У VI Т. IV. Клінічні маршрути (протоколи) пацієнта під час надання екстреної медичної допомоги на

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анестезіології, інтенсивної терапії
і медицини невідкладних станів

догоспітальному етапі: підручник для студ. Вищ. Навч. Закл. / Крилюк В.О. та ін. – Київ: Ожива. – 2020. – 300 с.

Додаткова:

1. Анестезіологія та інтенсивна терапія: підручник для лікарів-інтернів та слухачів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації та закладів післядипломної освіти. Т.1 / Під ред. професора І.П. Шлапака. — К.: Ніка Прінт, 2013. — 550 с.:134іл.
2. А. Ілько. Анестезіологія, інтенсивна терапія і реаніматологія. Медицина 2018. – 500 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <https://moz.gov.ua/> - Міністерство охорони здоров'я України, реєстр медико-технологічних документів
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
3. <http://www.esicm.org>
4. <https://www.cochrane.org> - Кокрейн - бібліотека: Cochrane Reviews - Кокрейнівська база даних систематичних оглядів
5. <http://www.nlm.nih.gov/> Національна бібліотека США з медицини (NLM) Ресурси для дослідників / Біомедична література
6. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/>- NCBI - Національний центр біотехнологічної інформації
7. <http://www.pubmed.gov> PubMed — електронна база даних медичних і біологічних публікацій
8. <http://www.library.gov.ua/> Національна наукова медична бібліотека України
9. <http://testcentr.org.ua/> Центр тестування МОЗ України
10. <http://www.pubmed.com/> Англomовна текстова база даних медичних та біологічних публікацій
11. <https://emedicine.medscape.com/> Англomовний веб - ресурс для лікарів та інших професіоналів охорони здоров'я
12. <http://www.esicm.org> Офіційний сайт Європейської Асоціації інтенсивної терапії
13. <http://www.espen.org> Офіційний сайт Європейської Асоціації парентерального і ентерального харчування
14. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed/> Пошуковий ресурс медичної літератури «PubMed»

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок,

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анестезіології, інтенсивної терапії
і медицини невідкладних станів

розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час виконання та інтерпретації практичної роботи з теми заняття, висловлює свою думку з теми заняття.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, з суттєвими помилками виконує практичну роботу.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, не демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з теми заняття.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;

Самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анестезіології, інтенсивної терапії
і медицини невідкладних станів

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анестезіології, інтенсивної терапії
і медицини невідкладних станів

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.